No. 122. DONDERDAG 11 OCTOBER. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* 0-15, behalve *f* 0-35 zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,
Brengt ter algemeene kennis, opdat een ieder zich voor schade zal kunnen hoeden, dat volgens ingekomen berigt, de **BESMETTELIJKE POKZIEKTE** is ontstaan onder de Schaapskudde te Steenbergen, gemeente Roden.
Assen den 8 October 1860
De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

11 October.

Wat vreeslijk schouwspel biedt Europa!

. . . .

Nog sneller dan de vonk, die ruimte en tijd vergeten,
De kooprén draad doorvliegt, stuift uit zijn reuzenspleten
De stoomjagt voort van vuur, die heel Italje in 't rond
Der Vorsten hoofden zengt en hunnen val verkondt.

Niets wat omhoog staat blijft in eer,
De hechtste zuilen storten neêr.
De tijd heeft kroon en slavenketen,
't Metaal, dat blonk in Vorstenpracht,
Of wat er school in 's kerkers nacht,
In de eigen smeltkroes neêrgesmeten! . . .

Pius IX zal, als hij Rome ontvlugt, eene wijkplaats zoeken in het koningrijk der Nederlanden — de Opperpriester der Catholieke Christenheid kiest, als hij, 't zij vrijwillig 't zij gedwongen, Rome verlaat, tot tijdelijke verblijfplaats de hoofdstad der provincie Noord-Braband: *'s Hertogenbosch*.

Dat was de verrassende tijding, ons eergisteren door den telegraaf uit Rome gebragt, eene tijding, die van mond tot mond ging en aan menigeen den uitroep ontlokte: „wie had dit gedacht!" terwijl hier en daar ook werd gehoord: „arme *Pius*, die zich op 68jarigen leeftijd nog moet bereiden tot ballingschap!"

Maar is het *waarschijnlijk* dat *Pius* hier komt?

Het berigt kwam uit Rome en er werd aldaar dus over de mogelijkheid eener vlugt, of, wil men, afreis van den Paus gesproken.

Men heeft gezegd, dat hij naar Spanje zou gaan, maar Keizer *Napoleon* zou dit liever niet zien en nog minder, dat hij zich te Weenen vestigde.

Beijeren bood den Opperpriester ook eene wijkplaats aan, doch dit zou de jalouzij van Oostenrijk opwekken en in Belgie is te groote strijd tusschen de liberale en orthodoxe Catholieken, om aldaar met genoegen te wonen.

Bij bedaard nadenken is er inderdaad veel voor, dat de Paus ons land tot schuilplaats kieze. De naijver vond hier geen voedsel. Nederland is geen Catholiek land.

Wilden wij eene profetie wagen, mogten wij eens willen *raden*, dan zou het dit zijn: 't is nog niet zoo ver, dat *Pius* Rome *moet*, ook nog niet zoo ver, dat hij het *wil* verlaten. Wel zou hij gezegd hebben: „ik verwacht van de Catholieke Mogendheden geene betuigingen meer van gehechtheid, enz. enz., maar *daden*" en: „ik weet wel dat ik word bedrogen!" maar hij weet ook, dat Spanje een beroep zal doen op de Catholieke Vorsten, tot waarborging van den erfgrond van St. Pieter en het effect van die poging moet worden afgewacht.

Men ontvangt thans nadere berigten omtrent het gevecht, hetwelk den 1sten dezer tusschen de troepen van den Koning van Napels en *Garribaldi*'s krijgsvolk heeft plaats gehad.

Daaruit blijkt, dat de Koninklijke troepen de aanvallers geweest zijn; op twee punten, namelijk te Caserta en te Maddaloni, tastten zij de verschanste positien der tegenpartij aan, met het doel, om door hare linien heen te breken en de hoofdstad Napels zelve door overrompeling te vermeesteren; doch na eenen heftigen strijd, die vijftien uren aanhield, moesten zij terugdeinzen.

Zij hebben zware verliezen geleden, doch ook de verliezen der tegenpartij zijn zeer aanmerkelijk.

Ofschoon deze uitslag een belangrijk voordeel voor *Garribaldi* is, schijnt het evenwel geene beslissende zege te zijn, daar de Koninklijke troepen den terugtogt naar Capua en Gaeta hebben kunnen bewerkstelligen.

De Napelsche berigtgever van het Parijsche *Journal des Debats*, welke dat gevecht heeft bijgewoond, zegt in een schrijven van 2den dezer:

„Ik heb aan den veldtogt in Lombardije deelgenomen en te Magenta en Solferino gevochten; bij het gevecht van gisteren verbeeldde ik mij weder op die moorddadige slagvelden te zijn.

„Driemalen werden *Garribaldi*'s positien met de bajonet genomen en hernomen.

„Het schrootvuur rigtte eene schrikbarende slagting aan.

„Kwartier werd er weinig verleend.

„Met eigen oogen heb ik gekwetsten zien afmaken, en eenen met geweervuur aangevangen strijd met pistoolschoten of dolksteken zien eindigen.

„Behalve de Sicilianen en de Napolitanen uit de hoofdstad, heeft een iegelijk met geestdrift zijnen pligt gedaan.

„De strijd werd gevoerd zonder eenen enkelen kreet aan te heffen, schier in stilte, terwijl alleen de ontzettende stem van het geschut zich deed hooren."

Volgens opgave van den *Corriere Mercantile*, een dagblad van Genua, was de sterkte der Koninklijke troepen, die in het gevecht geweest zijn, 20000 man, en die van *Garribaldi*'s krijgsvolk 12,000 man, en zijn van de eersten 3000, van de anderen 1280 buiten gevecht gesteld

Koning *Frans II*, zegt dat blad, voerde zelf, in burgerkleeding, het bevel en is meermalen in het vuur gezien, terwijl *Garribaldi* zich, naar zijne gewoonte, in het heetste van den strijd bevond.

Uit Napels meldt men nog de volgende bijzonderheden omtrent het gevecht tusschen *Garribaldi* en de Napolitanen aan de Volturno:

Twee batailions, onder aanvoering van *Castellini*, zochten eene brug over de Volturno te leggen; het gelukte hun twee vlotten te leggen, doch een hevig kanonvuur werd zoo wel tegen de batterijen van San Angelo gerigt, als tegen de troepen van *Garribaldi*, die met het leggen der brug bezig waren, en die genoodzaakt werden hun plan op te geven en te retireren. Doch ook de koninklijke troepen werden door het vuur van Monte-San-Angelo genoodzaakt te wijken. *Garribaldi* verwijderde zich en kwam des namiddags terug, waarop het geschut uit Capua en San-Angelo zich op nieuw deed hooren. Doch dit was slechts een hors d'oeuvre Het voornaamste moest den volgenden morgen plaats hebben. De koninklijke troepen wilden weldra een beslissenden slag wagen. Ten zes ure in den morgen kwamen uit Capua 15000 man, benevens vijf batterijen. De generaal *Ritucci* voerde het opperbevel Te gelijk rukte een corps van 5000 man op Maddaloni aan, om *Garribaldi* in den rug aan te vallen en hem den terugtogt af te snijden. Eenige andere troepen, te zamen duizend man sterk, uit Piana afgezonden, moesten boven Cajazzo en Volturno passeren. Dat alles had *Garribaldi* begrepen, en daarom hadden zijne troepen overal in de velden, langs welke de Napelschen moesten komen redoutes opgerigt, kuilen gegraven en barricades aangelegd. Ten half zeven zag men de Napelschen de troepen van *Garribaldi* vóór zich nitjagen. Ten acht ure waren zij dan ook te Santa Maria. *Garribaldi* gaf bevel tot eene manoeuvre van gelijken aard, waardoor het regement *Malenchini* de velden bezette, die de koninklijke troepen wilden overtrekken. Deze werden daardoor aan alle zijden ingesloten. Het 7e reg. koninklijke jagers werd op 33 man, een adjudant-majoor en den kapitein *Perelli* na, die krijgsgevangen werden gemaakt, geheel vernietigd. De verbittering en hardnekkigheid waarmede gestreden werd is voor geene beschrijving vatbaar. Drie malen werden de manschappen van *Garribaldi* uit hunne positien geworpen en driemaal heroverden zij ze weder. Het schrootvuur rigtte ontzettende verwoestingen aan. Er werd bijna geen kwartier gegeven. De gewonden werden met pistoolschoten afgemaakt en waar de geweren geen dienst meer konden doen, vocht men met dolken en revolvers. Ten twaalf ure begon de zege naar de zijde van *Garribaldi* over te hellen. Er kwamen versche batailions en meer geschut uit Napels opdagen, zoodat *Garribaldi*, die eerst maar 10,000 man aanvaard had, alsnu 15,000 man in 't gevecht kon brengen. *Garribaldi* zelf zag men den geheelen dag als het ware op alle plaatsen te gelijk. Hij bespiedde al de kansen van het gevecht en had zelfs aan zijn linker vleugel 2000 man opgesteld, ten einde met den vijand in Capua door te kunnen dringen, als de gelegenheid zich daartoe aanbood. Men merkte op, dat hij niet slechts zeer verhit en sterk bezweet was, maar zelfs veel inwendige gemoedsaandoening liet blijken en zijne bevelen gaf met eene stem die van ontroering trilde, want zijn naam als veldheer stond op het spel.

Bixio had van zijne zijde achter het gebergte van Maddaloni bij de bruggen der la Valle wonderen verrigt Ook de kolonel *Corte* slaagde er in den vijand in bedwang te houden die, langs San-Tamaro doordringen wilde.

De Koninklijke troepen lieten vijf stukken geschut in handen van *Garribaldi* achter. Zijne manschappen leden menigwerf gebrek aan patronen en hebben van des morgens 6 tot des namiddags 1 ure gevochten, zonder een droppel water of een kruimel brood te gebruiken. De Sicilianen maakten het meeste leven en vochten het slechtst van allen

De overwinning was van hoog gewigt. De terugkeer der der royalisten is er door verhinderd. Waren de Koninklijke troepen overwinnaar gebleven dan hadden zij Napels hernomen en de aanhechting had in groot gevaar verkeerd.

De aanleiding tot deze uiterste poging der koninklijke troepen was, dat *Cialdini* hun op de hielen zat en Napels zonder verdediging was. De graaf Trani die in het leger was, heeft, even als de koninklijke troepen, dapper gestreden. Men zegt dat hij zoo de militaire als de diplomatieke zaken te Napels bestuurt. De koning, die hem eigenlijk laat regeren voor zoover er nog te regeren valt, zou, zegt de Fransche gezant, behoudens zijne weinige ondervinding, in gewone omstandigheden een goed constitutioneel vorst kunnen zijn.

Den 5den bevond de gezant van den Koning van Napels zich nog steeds te Turyn; hetgeen, zegt berigtgever van het *Journal des Débats*, tot de grootste zonderlingheden van onzen tijd behoort.

Den 30sten September is de burgerwacht van de hoofdstad Napels, met haren bevelhebber aan het hoofd, naar het graf van *Agesilao Milano* getrokken, om aan de nagedachtenis van dien Koningsmoorder een openlijk eerebljk te brengen.

Sommige dagbladen gewagen van een gerucht, volgens hetwelk het Spaansche Gouvernement van de Cortes, bij hunne zamenkomst in het eind dezer maand, magtiging zou vragen, om in Italie op eene of andere wijze tot redding van 's Pausen wereldlijke magt tusschen beide te komen doch Catholieke berigtgevers durven geenen stap van dien aard van het tegenwoordige Gouvernement van Spanje verwachten.

Zoo zegt de Madridsche correspondent van het Catholieke *Journal de Bruxelles* in eenen brief van den 2den dezer:

„Naarmate de loop der gebeurtenissen dringender voorziening vereischt, schijnt het Spaansche Gouvernement, in strijd met alle regelen eener wijze staatkunde, zich meer en meer, even als het overige Europa, over te geven aan die noodlottige besluiteloosheid, welke gewis, en welligt spoedig, wrange vruchten zal dragen.

„Sedert lang wordt het Ministerie door de godsdienstige en waarlijk conservatieve dagbladen gebeden, om openlijk voor de zaak van den Heiligen Vader op te komen, zoo al niet met de wapenen, dan toch althans op den diplomatieken weg en met nadrukkelijke vertoogen. Dat zou, zeggen zij eene uitstekende gelegenheid voor Spanje zijn, om zich onder de groote mogendheden op den rang, waarop het aanspraak heeft, te plaatsen, zonder dat het de eenvoudige erkenning zijner regten als eene gunst zou behoeven aan te merken.

„Doch men kan zich niet vleijen met de hoop dat het Spaansche Gouvernement zulk eene houding zal aannemen. In tegendeel, men ziet hier zekere ministerieele dagbladen de goddelooze zaak van *Victor Emmanuel* en *Garribaldi* verdedigen, men ziet dat de heer *Rios Rosas*, Spanjes gezant bij dee Roomschhen Stoel, nog reeds hier te lande vertoeft, in plaats van terug te keeren naar Rome, alwaar de aanwezigheid der vertegenwoordigers van alle Catholijke staten thans zoo onmisbaar is.

„Het katholijke Spanje heeft voor eenige millioenen in de Pauselijke geldleening deel genomen, en eenige vrijwilligers gezonden onder het bevel van den edelen de *Lamoricière* te strijden, maar heeft het zoo veel gedaan, als van hetzelve verwacht mogt worden? Hieraan valt helaas te twijfelen. en deze gedachte wordt te smartelijker, indien het waar is, gelijk een dagblad van Sevilla heeft gemeld, dat 125 Catalonjers, meestal oude soldaten van den generaal *Prim*, zich bij de benden van *Garibaldi* zijn gaan voegen.

„Het blijkt dag op dag uit tallooze feiten, dat de geest van het Spaansche volk nog steeds innig godsdienstig is. Dit belet echter helaas niet, dat het zedebederf en het ongeloof, of althans de verzwakking van het geloof, hier te lande werkelijk veld winnen. Ziedaar de reden, waarom Spanje. even als de andere katholijke landen, de verloeijelijkheden, waarvan Italie het tooneel is, aanziet met eene onverschilligheid en ondankbaarheid, waarvoor zij eenmaal zwaar zullen boeten."

Te Parijs zijn depêches ontvangen, die berigten dat zoowel in Piemont als in het Veneetiaansche uitgebreide oorlogstoebereidselen plaats hebben. Hetzelfde blad gewaagt van een los gerucht, volgens hetwelk het bombardement van Capua den 5den dezer begonnen is en de troepen van *Garribaldi* reeds het zuidelijke bastion dier vesting vermeesterd hebben zouden.

De Generaal *Lamoricière* is te Genua aangekomen, alwaar in het Koninklijk paleis een verblijf voor hem was in gereedheid gebragt.

Een Duitscher, spottend over de vroegere bad-bijeenkomsten van sommige Potentaten sprekende, zegt, dat de groote keuze nog moet volgen, namelijk die der druifkuur aan den Rijn.

Aardig gezegd, maar als *Napoleon* die niet anders wil nemen dan op *zijn* gebied, dan zal er vooraf nog veel geld verkwist, nog veel bloeds gestort worden.

De Fransche *Moniteur* zegt:

„Gerustheid bestaat er in ongelukkige Syrie nog nergens anders dan onder de hoede van onze bajonnetten, al de Christenen maakten zich gereed om in het gevolg van het Fransche legercorps, zoodra het voorwaarts zou trekken, naar hunne dorpen terug te keeren. Voor de veiligheid der door Franschen in Syrie gevestigde werkplaatsen en spinnerijen zijn door den generaal bevelhebber der Fransche expeditie, alle noodige maatregelen genomen.

„Van nu af zal men in Syrie eenen meer vasten gang der gebeurtenissen zien. Bij de wijsheid en geestkracht der bevelhebbers, die aan het hoofd der Fransche en der Turksche troepen staan, mag men hopen, dat het oogenblik nadert, waarop eene zeer duur gekochte beslechting eindelijk het loon voor zoo vele inspanning zal zijn."

In deze laatste zinsnede wordt, naar het schijnt, gedoeld op de vrij groote sterfte onder de Fransche troepen te Beyrut. Naar een schrijven uit die stad van 24 Sept. bij de *Indépendance Belge* ontvangen, waren van de 4000 Fransche soldaten aldaar omstreeks zes honderd in het hospitaal, en stierven er elken dag gemiddeld vijf, zonder dat er eenige algemeene of besmettelijke ziekte heerschte; die sterfte werd aan de ongezondheid van het legerkamp en aan de slechte hoedanigheid van het drinkwater toegeschreven.

Hetzelfde schrijven meldt, dat in de vorige week eene kolonne Turksche troepen uit Damascus was getrokken om eene positie in den Anti-Libanon te gaan bezetten, maar dat zij door de Drusen was teruggedreven en naar Damascus had moeten terugkeeren. Dit was de naaste aanleiding van het besluit om Fransche troepen in het gebergte te zenden.

Den 20sten September heeft Fuad-Pacha te Beyruth eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij die hoofden van de Drusen, welke niet verschenen waren op zijne oproeping om zich bij hem te komen verantwoorden, van hunne ambtsbetrekking rang en bezittingen ontzet werden, met verklaring dat zij door de buitengewone regtbank te Beyrut bij verstek en in het hoogste ressort zouden worden gevonnisd, doch dat degenen, welke nog vrijwillig zouden opkomen, in de gelegenheid gesteld zouden worden om verschooningen voor hunne afwezigheid aan te voeren en om zich door het leveren van afdoende bewijzen hunner onschuld aan de uitwerkselen van het vonnis te onttrekken.

De heer *Maager*, Protestantsch lid van den Oostenrijkschen rijksraad, waarin hij, zoo als men weet, de belangen zijner geloofsgenooten, als burgers van den Staat zoo warm verdedigd en het concordaat zoo scherp aangevallen heeft, had een particuliere audientie bij Keizer *Frans Joseph*, wien hij vrijmoedig zijne gevoelens over het gewigtig onderwerp der burgerlijke gelijkstelling uiteenzette, en werd overigens vóór zijn vertrek uit Weenen door drie Ministers de heeren *Goluchowsky*, *Nadasdy* en *Plener*, bezocht. Volgens gerucht zou de portefeuille van Koophandel voor den heer *Maager* bestemd zijn.

De Berlijnsche *Bank- und Handels Zeitung* meldt uit Weenen het, volgens haar *echte* berigt, dat in een Ministerraad het hoofdpunt van het rapport der meerderheid van de rijksraadcommissie — namelijk de instelling van vertegenwoordigende ligchamen in de kroonlanden, met bevoegdheid van wetgeving — *verworpen* is.

Uit Pesth schrijft men, dat sedert acht dagen de vreedzaamste en aanzienlijkste burgers daar en in andere Hongaarsche plaatsen plotseling worden opgepakt en zonder vorm van proces naar de vestingen gebragt.

Niemand is zijner vrijheid zeker en het gevolg zal waarschijnlijk zijn, dat de in de bosschen gevlugte jongelieden, die zich aan de oproeping, om zich bij hunne corpsen te voegen, willen onttrekken, vastberaden aanvoerders uit den beschaafden stand krijgen.

Het gerucht wil, dat in die bosschen sedert 1848 nog wapenen begraven liggen, die nu bij een Guerrilla-oorlog te pas zouden komen.

De tijdingen uit Hongarije worden dagelijks onrustbarender. Een buitengewone ligting is door de Regering uitgeschreven, en deze maatregel heeft de gisting nog verhoogd. De jongelingen weigeren — volgens *le Nord*, welk blad echter op dit punt uit Weenen wordt gelogen straft — militaire dienst te doen en vóór hunne inlijving bij de regementen deserteren zij, meerendeels naar het woud van Bakonyi, waar reeds eenige honderden uit de naburige komitaten zich vereenigd hebben die een kompagnie guerillas dreigen te worden. De meesten zijn met zeissen, hooivorken enz. gewapend, en velen hebben zich ook reeds van geweren voorzien. In het leger zelf barst de tweespalt los: nabij Hradji (Opper-Hongarije) zijn de regementen Corizjutti en Nasa handgemeen geweest, het eerste, Italiaansch, bestaat uit warme patriotten; wier denkwijze door de manschap van het tweede niet gedeeld wordt, in het gevecht, dat die beide spitsbroeders elkander leverden, vielen tien dooden en een grooter aantal gekwetsten.

Uit Pekin wordt berigt, dat in de eerste dagen van Julij de opstand in China eene groote uitbreiding erlangde, voornamelijk in de Oostelijke aan zee gelegen Provincien. De burgersoldaten zijn te Pekin en in de omstreken onder de wapens geroepen. Overal heerscht misnoegen. De bevolking, den Engelschen gunstig gezind, verlangt hen te Pekin te zien, daar volgens geruchten de Engelschen te Peteheli zouden geland zijn en de inwoners geen leed doen. Een corps van 7000 man is van Pekin tegen de Engelschen, en een tweede van 10,000 man in eene andere rigting afgezonden.

Gebrek aan klein geld is overal een groot ongemak, maar vooral in Oostenrijk. Het heeft daar meermalen plaats, althans voor eenige jaren herinneren wij ons het volgende te hebben gelezen:

„Sommige kantoren van belastingen hadden geen geld, om terug te geven en de landlieden geen geld om te betalen.

„Om nu toch de zaken aan den gang te houden, werden de ontvangers hier en daar gemagtigd, om aan hunne kantoren groote stallen te bouwen voor allerlei soort van vee, 't welk zij van de boeren in betaling konden aannemen en voor klein gedierte, dat gebruikt kon worden, om de rekening te vereffenen.

„Als er nu een boer kwam met eene koe, die 90 florijnen kon gelden en hij 50 moest betalen, gaf de ontvanger hem bijvoorbeeld terug: 1 kalf à f 25, een ezel à f 10, een bok à f 8, een jong varkentje à f 3, 2 kippen met een haan à f 2, een gans à f 1,50 en een blinde vink à f 50.

Gij vraagt *ons*: „had de boer dat gedierte noodig?" en wij antwoorden: „integendeel, maar dat werd *hem* niet gevraagd. Hij kreeg kwitantie en kon met zijne kudde vertrekken.

Kwam er nu een oogenblik later iemand met een paard à f 150, dan ontving hij de koe à f 90 en daarenboven andere vier- en tweevoetige creaturen, tot dat de rekening sloot.

Een kantoor van dien tijd, op het platte land, had veel van de arke Noachs.

Maar het voeder voor die armée?

Dat werd, op militaire wijze, evenals in oorlogstijd, gerequireerd, zonder betaling, en werd beschouwd als *don gratuit*.

Die onwettig was, of het niet tijdig bezorgde, ontving eenige koeijen, schapen, geiten, eenden, enz., inkwartiering.

Dat zulk eene administratie zeer omslagtig was, is ligt te begrijpen, doch onvoordeelig was zij niet, want om de 14 dagen gingen de Ontvangers met geheele kudden ter markt en dan was er altijd geld.

Op dit oogenblik is, hoe begeerig de Minister van Finantien ook naar de maan keek, de behoefte aan pasmunt nog zoo groot niet, maar wie weet wat er gebeurt, als de Keizer niet zoo spoedig mogelijk ter Europesche markt brengt — Venetie!

De Oostenrijksche Minister van Finantien zag dezer dagen, diep in gedachten, zelfs eenigzins verliefd, een geruimen tijd naar de *maan* Hij had echter heel andere zaken in 't hoofd dan liefde-historien, want bij de verzakking in de schatkist, bij het verdwijnen der pasmunt in de Monarchie, berekende hij, hoeveel guldens wel zouden kunnen geslagen worden uit die „zilveren maan"

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij de Tweede Kamer is ingediend een ontwerp van wet, *ter afschaffing van de slavernij in de W. Indien.* Daarbij wordt, wat Suriname betreft, voorgesteld, dat de afschaffing zal plaats hebben op de bij de genoemde voordragt daargestelde bepalingen. De vergoeding, aan de meesters te verleenen, bedraagt f 375 per hoofd voor slaven van suikerplantagien, f 300 per hoofd van slaven van bijzondere personen, niet tot plantagien behoorende, f 260 per hoofd voor slaven tot koffij- en andere plantagien behoorende, f 200 per hoofd voor slaven van houtgronden, en f 50 per hoofd van slaven, die een wettig regt op manumissie hebben verkregen. De vergoeding dient ook voor de kleederen, het klein- en pluimvee enz., welke geacht worden den slaaf toe te behooren. De vrijgemaakten zullen, volgens het ontwerp, staan onder het toezigt der Regering, teneinde door haar vast te stellen verordeningen tot het maatschappelijk leven te worden opgeleid, zij zullen verpligt zijn tot regelmatigen en gezetten arbeid, terwijl ledigang en zwerverij niet zullen worden geduld. De gelegenheid tot arbeid, zal van staatswege worden bevorderd, en het staatstoezigt zal bemiddelend optreden, om de vrijgemaakten, zooveel mogelijk, aan den arbeid te houden ter plaatse, waar zij zich bevinden In gevallen, waar dit niet gelukt, wordt den vrijgemaakten eene vestingsplaats aangewezen. De aanvoer van voor den veldarbeid in Suriname geschikte landverhuizers en arbeiders zal door het koloniaal bestuur worden beschermd en aangemoedigd. Te dieneinde zullen naar aanleiding van de door de Regering daar te stellen verordeningen, premien worden uitgeloofd tot gedeeltelijke tegemoetkoming in de kosten van dien aanvoer, ten bedrage van twee millioen gulden.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een ontwerp van wet, bestaande uit een artikel, luidende als volgt: „Het nog beschikbaar gedeelte van het batig slot der koloniale remise-rekening over het jaar 1858, ten bedrage van f 14,555,637,28½, wordt toegevoegd aan de middelen en inkomsten van het jaar 1858."

— In de zitting der Tweede Kamer op 2 jl. gehouden bragt de heer *Meeussen* namens de daartoe in der tijd benoemde Commissie nadere verslagen uit omtrent de geloofsbrieven van de heeren *Dirks* en *Wybenga*. De conclusies van die verslagen strekten om den heer *Dirks* niet maar den heer *Wybenga* wel als lid der Kamer toe te laten, en om vooris van het besluit omtrent den heer *Dirks* kennis te geven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken. De Kamer heeft bepaald dat over die conclusies op aanstaanden Maandag eene beslissing zal worden genomen, terwijl daarna zal behandeld worden de conclusie van het verslag der Commissie tot onderzoek der stukken betreffende de regeling der suikercontracten en het contract Pangka.

— Men leest in het Belgische Weekb. *de Verbroedering*: „Met bijzonder genoegen kunnen wij mededeelen, dat eenige letterkundigen te Brussel zich reeds bezig houden met het vormen eener commissie, tot inzameling voor het standbeeld *Joost van Vondel*, te Amsterdam. De heeren zijn, *J. M. Dautzenberg*, *Delcroix*, *J. Dodd. Nolet de Brauwere van Steeland*, *K. Stallaert*, professor bij het kon. Athenaeum, *Eug. van Bemmel*, bestuurder der Maatschappij *Vlamingen vooruit!* *Maurits H. van Lee*, en waarschijnlijk de heer *Stroobants*, voorz. van de Maatschappij *de Wijngaard*."

— Te Berlijn wordt, bij de bevestiging, voor de stoelen in de kerk 2 sgr. betaald; thans betalen er de dames volgens den omvang harer crinolines voor 3 tot zelfs voor 5 stoelen!

— Door de arrond. regtbank van Groningen zijn twee personen tot 3 maanden cellulaire gevangenisstraf en f 25 boete veroordeeld, wegens het bevorderen der onzedelijkheid van een meisje beneden de 21 jaren.

— Een meisje te Rouveen had een klein ongemak aan den neus; op raad van een onbevoegde werd het puistje doorgestoken, waarna het kind weldra aan de gevolgen overleed.

— Mogt er van elders worden gemeld, dat door sommige jagers in den laatsten tijd veel wild is geschoten, ook van den heer T. J. T te Bellingwolde, is dit meldenswaardig, daar die heer op den eersten dag van de opening der jagt 25 patrijzen, 1 kwartel en 5 hazen heeft geschoten, den daarop volgenden dag 17 patrijzen en 4 hazen en den derden dag 18 patrijzen en 4 hazen.

— Men schrijft uit Parijs het volgende:

Hier worden op dezen oogenblik meer geweerschoten gelost dan te Napels. Stel u gerust. Van geen fusillades, van geen barricades is hier sprake, maar van vredeschoten bij het nationale Fransche scherpschuttersfeest, dat in de vlakte van Vincennes een aanvang heeft genomen.

Jammer, dat deze opening van het feest in den jagttijd valt, die de bekwaamste schutters op het platteland terughoudt; maar aangezien de wedstrijd hier twaalf dagen duurt, zullen de jagers wel een oogenblikje vinden, om elkander de prijzen te komen betwisten.

Het geldt dezen keer geen eere-karabijn, geen koppel pistolen, geen zilveren bokaal, maar de prijzen bedragen 50 000 francs, waaronder een eereprijs van 10,000 francs, en daarbij de roem.

Grooter lokaas kan den liefhebbers van het schieten niet voorgehouden worden, en zij zijn talrijk hier te lande. Reeds in den vroegen morgen verdrong de massa zich om de 33 schijven; en uit de digtst bij de schietbaan staande tent schrijf ik dit kort verslag van den eersten dag.

Het gerucht loopt, dat de Keizer zelf het schuttersfeest zal komen openen; mogt dit waar zijn, dan meld ik het u vóór het sluiten van mijnen brief.

Reeds hebben voorname personen, senatoren, generaals, leden der Jockey club, enz., zich voor de eereschijf laten inschrijven; ook bevinden zich eenvoudige jagers en veldwachters onder de mededingers: bij het schieten zijn allen gelijk. Voor het leger zijn bijzondere schijven geplaatst, insgelijks voor de nationale garde, die niet meer dan 3 francs voor zes achtereenvolgende schoten inlegt.

De weg van Parijs naar Vincennes levert een vrolijk en indrukwekkend tafereel op. Men ziet niet anders dan gewapende mannen en de spoorweg schijnt een leger vrijwilligers over te voeren. Elken schutter is van zijn geweer voorzien.

Naast de juistheidswapenen en de geweren met getrokken loop, bemerkt men het classieke soldaten- of munitiegeweer en de oude donderbus. De slaghoedjes hoort men knappen, men ruikt de kruidlucht, alles is leven en beweging.

De Fransche jagtliefhebbers stellen zeer veel belang in deze poging, waaraan eene bescherming van hoogerhand een schitterenden uitslag voorspelt. Reeds is er sprake van het oprigten van departementale schuttersvereenigingen, in navolging van het nationale schuttersfeest en ze tot een soort van oefenschool te maken.

Er bestaat een oud Montenegrijnsch spreekwoord, dat zegt: „Wier een geweer bezit, heeft het zich zelven te wijten als hij slaaf is." En inderdaad alle volken, die het persoonlijke verdedigingswapen wisten te hanteren, zijn vrij gebleven. De handboog van *Willem Tell* heeft Zwitserland van het Oostenrijksche juk verlost, de bergbewooners van Tyrol en Montenegro hebben hunne onafhankelijkheid aan hunne bedrevenheid in den wapenhandel te danken. In het karakter eens bekwamen schutters ligt meer vastberadenheid, meer energie, dan in dat van een eenvoudigen ambachtsman. In beginsel is het nuttig het oefenen in den wapenhandel aan te moedigen, ten einde de nieuwe geslachten te verharden, die door het zoogenaamde liberale leven verzwakt zijn. Naar men zegt is dit het denkbeeld des Keizers; bij wil de Fransche natie die geschiktheid als oorlogsnatie doen behouden, welke haar ten allen tijde het militair overwigt in Europa heeft verschaft, seder het gallische legioen van *Julius Cezar* tot op onze jagers van Vincennes.

De plegtige opening van het schuttersfeest liet niets te wenschen over, generaal *Guyot* en de heer V. *Augier* verdienen lof voor de maatregelen door hen ten deze verordend. De inrigting der schietbaan wordt algemeen geprezen. De schijven zijn voor een verheven helling gerangschikt. De commissie van opneming en beoordeeling is voor het oog der schutters verborgen. Bladen zink van eenige duim dikte beschermen den weg der schijven. De wapenen zijn met de grootste voorzorg geladen, en eerst op het oogenblik, dat het schot zal gelost worden, krijgt het schoorsteentje zijn slaghoedje. Reeds zijn voortreffelijke schoten gedaan, de beste schutters moeten echter nog komen. Ik heb verscheidene bedenkingen hooren opperen tegen de vreemde wapenen die gebruikt worden. Zoo hebben b. v. de Zwitsers juistheidskarabijnen met kogelmallen, andere houden hunne geweren niet over den schouder, maar steunen er op. kosten, ieder heeft zijn stelsel. Voor alles gaat echter de vraag, wie zal de knapste wezen?

De Fransche hoffelijkheid zal voorzeker op deze klagten en bezwaren niet letten en onze schutters zullen, even als te Fontenoy, tot de vreemdelingen zeggen: „heeren Engelschen! schiet het eerst!" In één woord, in ons nationaal scherpschuttersfeest ligt volstrekt niets uittartends op politiek terrein, integendeel, het wordt geopend onder de meest vredelievende voorteekenen en het gelukkige

denkbeeld wordt door iedereen toegejuicht. Bovendien is ook een wedstrijd met den handboog georganiseerd, en de boogschutters uit Belgie en Pikardie komen elkander de prijzen betwisten.

— men schrijft uit Franeker, dd. 6 Oct:

„Als bewijs van vooruitgang in beschaving kan dienen dat in de laatst gehouden zitting van den Raad der gemeente is besloten de volgende verordening, voorgesteld door burgemeester en wethouders, goed te keuren: „Ieder, die zich op de openbare straat of op de wegen binnen deze gemeente in kennelijken staat van dronkenschap verkeert, wordt gestraft met een geldboete van 1 tot 10 gulden, met of zonder gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen „Het is niet meer dan consequent, dat men in eene stad, waar het provinciaal krankzinnigengesticht staat, ook de beschonkenen [of tijdelijk krankzinnigen] verbiedt anderen te ergeren of te beleedigen „

— Men schrijft uit Genemuiden:

Een 1 dezer werd van wege de gemeente eene zeldzame verhuring gehouden, nl. die van gebruik der ijzeren hooi pers, welke het bestuur dit voorjaar in de ijzergieterij *de Nijverheid*, van den heer A J *Wispelwey* te Zwolle, had laten vervaardigen. Zeldzaam in vele opzigten, want de pers werd met f 435 betaald, zij werd aangeschaft met het doel om het buitenland in zijne behoefte aan hooi te gemoet te komen, maar vooral ook om de ingezetenen de belangrijke massas van de hand te doen zetten, die nog steeds in voorraad waren en langs dien weg de gemeentekas van hare landpachten te verzekeren. Die bedoelingen zijn niet alleen bereikt, maar nog eene aanzienlijke winst werd door de gemeente langs geoorloofde wegen genoten, want er werd op die pers, sedert 19 Maart 1860, voor het publick geperst 1,167,475 halve Ned. ponden tegen 25 cent per 500 Ned. ponden, eene opbrengst dus van f 291 86½.

De pers is nu van 3 Oct. 1860 tot 1 Mei 1861, met haar onderhoud en een oud gebouw, verhuurd aan den heer *Koop Bakker* alhier voor f 396 en bij den huurprijs 5 pct. voor de kosten. Wanneer men nu al de gevolgen dezer gemeentelijke industrie nagaat, dan heeft men zich in de volgende uitkomsten te verblijden: 1o. dat de gemeente eene groote dienst met deze hare onderneming bewezen heeft aan den handel en de verbruikers in Noorwegen, Duitschland, Engeland en Frankrijk; 2o dat zij hare ingezetenen in de gelegenheid heeft gesteld een bijna onverkoopbaar artikel aan de Europesche markt gewild te maken en langs dien weg de landpachten der gemeente, die soms gevaar liepen, ten behoorlijken tijde voor hare kas te verzekeren; 3o. dat de gemeente voorgangster kan zijn (mits met gepast overleg) om de industrie te bevorderen, en eenmaal na een gunstig en aanmoedigend voorbeeld gegeven te hebben, zich bij navolging van zoodanige administratie kan en zoo veel mogelijk moet ontdoen; 4o dat er bij zulke gunstige gevolgen lust en opgewektheid ontstaat om ondernemingen bij de ingezetenen gewild te maken, want er zijn nu reeds drie ijzeren persen, misschien spoedig meer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Te Senailly heeft een meisje van 20 jaren haar vader, een man van 48 jaren, gedurende zijn slaap vermoord.

Als oorzaak van de misdaad wordt opgegeven, dat de vader niet wilde toestemmen in een huwelijk, dat zijne dochter wilde aangaan.

ENGELAND.

Londen. *Lady Paumure*, de echtgenoot van den Minister van oorlog onder graaf *Derbys* Ministerie, heeft eene groote hoeveelheid kinazout naar Messina en Napels doen zenden, ten behoeve der lijders in die plaatsen.

Er is hier weder een kindermoord aan het licht gekomen. De gruwelijke herhaling van moorden in de laatste dagen geeft aan een der dagbladen de volgende woorden in de pen:

„De misdaad van moord schijnt weldra een in het oog loopende eigenaardigheid onzer *gewoonten* te worden(!) Men kan tegenwoordig te naauwernood een nieuwsblad opnemen zonder er de sporen van een bloedig vergrijp in te ontwaren, hetzij in het berigt van een nieuwe misdaad, of in het verslag van het onderzoek, om den dader van eene nog ongestrafte euveldaad magtig te worden.„

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Parijs, 10 Oct. ***Veertig duizend Oostenrijkers*** zijn bij Borgoforto over de Po getrokken.

Dresden, 10 Oct. Ons officieel dagblad ontvangt van zijn Weener correspondent de tijding, dat Rusland zijn gezant te Turyn terugriep.

Amsterdam. Woensdag, 10 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 62⅛ percent. dito 4 pCt. 98 1/16 per cent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1816 5 pCt. 102⅛ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 67¼.

Granen en Zaden

Tarwe f 5 hooger; 130 pd. nieuwe Pool. f 433. Rogge f 2 hooger; 120 pd. Gallatz f 208. Koolz. ½ £ hooger; op 9 vat op Oct. 71 £, op Nov. 72½ £, op April 75½ £ Raapolie op 6 weken f 43.

ASSEN, 11 Oct.

Gisteren is bij de Regtbank alhier behandeld de zaak tegen S. v. Z., beschuldigd van een geheim pandjeshuis te hebben gehouden; van zijde van den heer Officier zijn 15 en van zijde des beklaagden 8 getuigen gehoord. Het Openb. Ministerie heeft geëischt eene gevangenisstraf van 15 dagen tot 3 maanden en eene boete van 50 tot 1000 gulden.

— Gisteren, de eerste dag van het admissie-examen voor de betrekking van onderwijzer, werden hier door de Provinciale Commissie van Onderwijs geëxamineerd 6 kweekelingen, die acte van hulponderwijzer vroegen. Vier daarvan werden toegelaten en twee afgewezen.

Te gelijkertijd werden 7 hulponderwijzers, die acte van hoofdonderwijzer wenschen, met schriftelijk werk bezig gehouden.

Heden zullen zij een mondelijk examen afleggen.

— Gisteren heeft te Veenhuizen de verkoop plaats gehad van de stoommachine en de machinerien uit de machinale katoenspinnerij aldaar; men zegt, dat dit een en ander ver over f 100.000 heeft gekost en hoewel nog in goeden staat, heeft het echter niet meer dan f 8400—„ kunnen opbrengen.

— Naar men verneemt, heeft de heer *G. T. M. G. Grisart*, te Delft, op een concours van scherpschutters dat onlangs te Keulen heeft plaats gehad, den eersten prijs, zijnde een landgoed ter waarde van ruim f 70,000 behaald.

— De familie *Kinsbergen* heeft het voornemen, op dingsdag aanst. in de Concertzaal alhier te geven eene toover-soirée à la *Robin* en à la *Motolgio*, terwijl in de pauze een prachtig concert-harmonica-orgel, opera's, ouverture's, galop's, walse's, quadrille's enz. zal doen hooren.

(Zaturdag hiervan misschien iets meer.)

— Bij besluit van den 7 Oct. 1860 No. 49, heeft Z. M. goedgevonden o. a. te benoemen: bij het 8ste regement, tot kapitein van de 3e klasse (naar onderdom van rang), den 1sten luitenant *J. R. H. Gisser*, van het corps.

— Bij de onlangs gehoudene aanbesteding van de benoodigdheden voor de voeding der gevangenen in het Huis van Arrest en Justitie te Assen voor het jaar 1861, is aangenomen: het roggenbrood voor 41 cent de zes Ned ponden door *H Lulgert* het tarwebrood voor 13 cent het Ned. pond door *denzelfden*; het wittebrood voor 30 cent het Ned. pond door *H Koops*, het tarwe meel voor 24 cent het Ned. pond door *denzelfden*; de aardappelen voor f 1 60 de vijftig Ned ponden door *S. Scheffer*, het rundvleesch voor 60 cent het Ned. pond door *F. J. van der Laan*, het rundvet voor 82 cent het Ned. pond door *M. van Oosten*, het kalfsvleesch voor 70 cent het Ned pond door *F. J. van der Laan*; de boter voor 95 cent het Ned. pond door *B. A. Kolthoff*; de gort voor 11 95/100 cent het Ned. pond door *J. Benes*; geele erwten voor 12 25/100 cent het Ned pond door *denzelfden*, groenten voor 4 cent het Ned. pond door *J. Noord*, zout voor 13 cent het Ned. pond door *M. S. van Essen*: peper voor 70 cent het Ned. pond door *B. A. Kolthoff*, azijn voor 7½ cent de kan door *denzelfden*, patentolie voor 50 cent het Ned. pond door *denzelfden*, raapolie voor 45 cent het Ned. pond door *denzelfden*, kaarsen voor 72½ cent het Ned. pond door *S. Scheffer*, groene zeep voor 35 cent het Ned. pond door *L. van Leer*, koffij voor 96 cent het Ned. pond door *B. A. Kolthoff*, cichorei voor 11½ cent het Ned. pond door *M. S. van Essen*, Soda voor 10 cent het Ned. pond door *B. A. Konlthoff*, melk voor 6½ cent de kan door *J. Benes*, wijn voor 65 cent de flesch door *B. A. Kolthoff*, thee voor f 3—„ het Ned pond door *L van Leer*, het legstroo voor f 12 90 de 500 Ned ponden door *I. M. Lezer* de lange turf voor f 33.74 de 10 000 stuks door *denzelfden*, de korte turf voor 50 cent per mud door *M. Cohen*.

Volgens deze uitbesteding zal de voeding der gevangenen per dag per man komen te staan op ruim 11¼ cent.

— Naar men verneemt, zal met de voorloopige werkzaamheden van den aanleg der bij de wet aangenomen staatsspoorwegen spoedig een begin gemaakt worden.

Aan den ingenieur *Waldorp* is opgedragen de regeling der werkzaamheden van de noorderlijnen, met welker uitvoering belast zijn:

de ingenieur *Michaëlis* voor de lijn Nieuwediep—Amsterdam,

de ingenieur *Reuvens* voor de lijn Arnhem—Harlingen,

de ingenieur *Witsen Elias* voor de lijn Harlingen—Groningen—Hannoversche grenzen.

De ingenieur *Schneiter* is belast met de uitvoering der lijn van Rotterdam naar Moerdijk en de ingenieur *van Diesen* met die van Utrecht naar Boxtel.

Aan den ingenieur *Fijnje* is opgedragen de regeling der werkzaamheden van de zuiderlijnen, met welker uitvoering belast zijn:

de ingenieur *Kool* met de lijn Maastricht—Venlo,

de ingenieur *Simon* met de lijn Breda—Venlo.

De benoeming van het verdere personeel van ingenieurs ziet men spoedig te gemoet

— Kapt. *Beckering*, voerende het schip „Provincie Drenthe,„ is van Batavia den 6den dezer te Texel binnengekomen, en had, benevens 1519 balen wol en 314 huiden, ook mevrouw *Pekelharing* en haren zoon aan boord.

+ In den vroegen morgen van den 8 Oct. jl., circa 4 uur, werd door den Rijksveldwachter *H. J. Schuth* te Scheemda gevankelijk te Winschoten opgebragt, J. V. en R K., welke personen den vorigen avond te Kloosterholt, van eene bleek twee hemden hadden ontvreemd.

Het is alwederom aan de activiteit van genoemden Rijksveldwachter te danken, dat deze misdadigers aan de Justitie zijn overgeleverd.

† **Haulerwijk**, 7 Oct. Met genoegen kunnen wij berigten, dat de vaart alhier weder voor de scheepvaart geopend is, dewijl de daarstelling van een nieuw vallaat buiten Dragten volbragt is. Eene menigte schepen hebben zich reeds naar de Haulerwijkster veenen begeven, om baggelaar te halen, die dit jaar bijzonder duur is, zoodat er voor de beste per vuur veertig gulden betaald wordt. Hebben de veenbazen alhier twee slechte jaren gehad, deze herfst zal bij goed weder zonder twijfel dat verlies zoo niet geheel, dan toch gedeeltelijk kunnen herstellen

+ **Zwartsluis**, 8 Oct. In de op jl. Vrijdag avond gehoudene zangvereeniging, werd door de leden van dat, thans zoo bloeijend gezelschap, aan den bekwamen Directeur den heer *E. Westerhof*, als blijk van achting en tevredenheid, een niet onaanzienlijk geschenk aangeboden. Bij de overgave daarvan werd door een der leden eene korte toespraak gehouden, welke door Z E. op eene gepaste wijze werd beantwoord, en waarbij deze, onder dankbetuiging voor het hem geschonken bewijs van achting en vriendschap, tevens aanbood, verder zijne beste pogingen aan te wenden tot meerdere bekwaming en veraangenaming van genoemd gezelschap.

RAADSVERGADERINGEN.

+ **Meppel**, 10 Oct. In de gister avond hier gehoudene raadsvergadering is de rekening en verantwoording dezer gemeente over het jaar 1859 voorloopig vastgesteld in ontvangst op f 36013 53, in uitgaaf op f 33019 94½ en alzoo met een batig saldo van f. 2993 58^{5}, en het door B. en W. overgelegd conceptbesluit goedgekeurd, alsmede de rekening voor de dienstdoende schutterij over gemeld jaar vastgesteld in ontvangst op f 992.72, in uitgaaf op f 948 90 en alzoo met een batig saldo van f 43 82.

Alle drie stukken zijn met algemeene stemmen goedgekeurd en de resumtie aan Burgemeester en Wethouders opgedragen.

Daarna is in behandeling genomen de begrooting voor 1861 en het rapport der commissie voor die begrooting, houdende advies tot aanneming.

De algemeene strekking wordt daarop met algemeene stemmen aangenomen en daarna is dezelve artikelsgewijze behandeld, beginnende met hoofdstuk I der uitgaven.

De post: jaarwedden voor klerken, wordt met f 75 verminderd en gebragt op f 475.

De post: jaarwedde voor den Directeur der gasfabriek en andere geëmploijeerden is geroijeerd, om door eene afzonderlijke, die fabriek betreffende begrooting en rekening te worden vervangen en dien ten gevolge eene afzonderlijke administratie met het voor- of nadeelig saldo op de begrooting te brengen, door de commissie te doen voeren, doch daar de in werking brenging der fabriek nog in het verschiet schijnt te liggen, is Hoofdstuk I op f 5605 20 vastgesteld. Hoofdstuk II op f 870.50 — Hoofdstuk III op f 897 — Hoofdstuk IV op f 3401 — Hoofdstuk V op f 150.

Omtrent Hoofdstuk IV wordt, op voorstel van den heer *Roelink*, besloten, den Minister van Justitie te doen weten, dat voor het locaal van het Kantongeregt enz. eene vergoeding of huur wordt verlangd, voor zooverre het Rijk geacht moet worden daarvan gebruik te hebben, in navolging van den Gemeenteraad van 's Gravenhage en in overeenstemming met het gevoelen van den tegenwoordigen Minister van Financien, den heer Baron *van Hall*.

Hoofdstuk VI (onderwijs) wordt daarna behandeld. Verschillende discussien ontstaan over de jaarwedden en toelagen van de onderwijzers aan 't Gymnasium; van den muzijkmeester en van de dames-school, doch alle betrekkelijke voorstellen worden met meerderheid van stemmen verworpen en het hoofdstuk tot het voorgestelde bedrag van f 10.664 vastgesteld.

Wegens het ver gevorderde uur wordt deze zitting geadjourneerd tot heden, woensdag avond, om dan verder de begrooting te behandelen en deze vergadering gesloten.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

10 Oct.

J. W. te Havelte; wegens diefstal in dienstbaarheid gepleegd, met oordeel des onderscheids, veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf. — N. H. te Assen, wegens moedwillige verbreking van sluiting, veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 25- „ boete. — K. Z. te Hoogeveen, wegens moedwillige mishandeling, veroordeeld tot 4 maanden cellulaire gevangenisstraf en f 8—„. — P. S. te Meppel, wegens moedwillige mishandeling gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot f „—50 boete. — A. van der V. te Smilde, wegens moedwillige mishandeling, veroordeeld tot 1 maand gevangenisstraf en f 8 —„ boete. — H. E. te Nieuwbuinen (gem. Borger), wegens verzuim van aangifte van de geboorte van een kind, binnen den termijn der wet, bij den Ambtenaar van den Burgerlijke Stand, gepleegd onder verkleinende omstandigheden veroordeeld tot f „—50 boete. — E de J. en H. H.G., wegens moedwillige mishandeling gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld de eerste tot f 8—„ boete, de tweede, als niet wettig bewezen, vrijgesproken. — E. G. B. te Roden, wegens moedwillige mishandeling gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 4 dagen gevangenisstraf. — D. J. M. te Meppel, wegens moedwillige mishandeling, veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 8—„ boete. — A. R. te Schoonebeek, wegens diefstal in dienstbaarheid, veroordeeld tot 1 jaar cellulaire gevangenisstraf. — F. H. wed. H. E. te Schoonebeek, wegens frauduleuze invoer van zout, veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf.

Advertentien.

Heden overleed, tot mijne diepe smert, mijne innig geliefde echtgenoote G. G. SCHUTSTAL, mij uit een gelukkigen echt van vier jaren een Zoontje nalatende.

Dwingeloo, 8 October 1860. J. EEMTEN.

Heden is, na eene langdurige ziekte, tot bittere droefheid en smart van mij en mijne kinderen, overleden en in hope zacht in den Heere ontslapen, mijne vrouw MAGRIETA MELUS RIJTMA, in den ouderdom van 57 jaren, na eene echtvereeniging van bijna 26 jaren, mij nalatende twee kinderen.

Smilde den 9 Oct. 1860.

K. BOLHUIS.

Strekkende deze tot kennisgeving aan familie en bekenden.

In de OPENBARE SCHOOL te **BORGER** wordt **GEVRAAGD**: **EEN**

Hulponderwijzer,

op eene jaarwedde van f 235

Aangifte vóór 25 e.k.

Borger, 8 October 1860.

De Burgemeester der Gemeente Borger,

J. D. DIBBITS.

De COMMISSIE voor de **VERDEELING VAN DE WEIDE DE MARS**, bij Coevorden, roept bij dezen de GEREGTIGDEN op, om te verschijnen op Zaturdag den twintigsten October 1860, des morgens om 10 uur, ten huize van P. RIKKERS te Coevorden, ten einde alsdan over te gaan tot de finale

loting en verdeeling van de Mars.

Namens de Commissie,

H. HOIJTING.

Ten overstaan van den Notaris VAN LIER, zal ten versoeke van Mevrouw de Wed. CARSTEN te Assen, op Donderdag den 25 October 1860, 's avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS te Assen, publiek worden geveild, om 8 dagen later finaal te worden verkocht:

Eene **BEHUIZINGE**, **ERF** en **TUIN**, en daarnevensliggende **HUISPLAATS** staande en gelegen aan de vaart te Assen, geschikt tot allerlei bedrijven, om te worden aanvaard 14 dagen na de finale veiling. Het te verkoopene zal in twee perceelen worden geveild, om later te worden gevoegd.

Te gelijker tijd zullen, ten verzoeke van den heer H. A. M. BRUMSTEEDE te Assen, ter verkoop worden aangeboden:

Diens **LANDERIJEN** op het Aardscheveld, onder Assen, in zes perceelen.

Informatien te bekomen bij

H. H. VAN LIER, Notaris.

Ten versoeke van de heeren Jhr. H. J. L. VAN DER WIJCK te Assen en Jhr. H. J. P. VAN DER WIJCK op de Klenke, zal, op Woensdag den 24 October aanstaande, 's morgens om 10 uur, ten huize van J. RIGTERINK te Oosterhesselen, publiek voor vier jaren worden verhuurd:

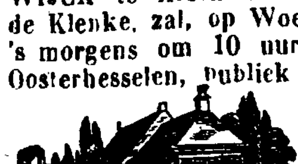

Een **HUIS** en **SCHUUR** met bijgelegen **GROND**, genaamd **GREVENBERG**, staande bij het Kanaal tegenover de brug tusschen Wachtum en Oosterhesselen, met twee **WEIDEN** in het Wachtumerstuk.

Informatiën zijn te bekomen bij

A. SLINGENBERG, Notaris.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen, zijn voornemens, op Maandag den 15 October eerstkomende, des middags te 12 uur,

aan te besteden,

voor de dienst 1861:

De leverantie van eenige dagwerken TURF, benoodigd voor 't Gemeentehuis en de gemeentelijke Scholen; voorts van OLIE, KATOEN en KAARSEN voor de straatverlichting.

De Aanbesteding zal op de gewone wijze bij besloten briefjes plaats hebben, terwijl de voorwaarden ter Secretarie ter inzage voorliggen.

De Burgemeester,

VAN DER FELTZ.

De Secretaris,

G. L. W. VOS.

W. E. P. BERTRAM

berigt de ***ontvangst van een fraai assortiment MODERNE ARTIKELEN voor dit saizoen***

Assen, 11 October 1860.

NB. ***SMIRNASCHE en andere TAPIJTEN*** worden voor denzelfden prijs geleverd, als die aan de Koninklijke Fabriek te Deventer verkrijgbaar zijn.

Revalenta Arabica.

Ik heb reeds lang de goede hoedanigheden der REVALENTA ARABICA gekend en gewaardeerd.

Sedert 18 maanden gebruik ik ze, wanneer ik ongesteld ben, voor ontbijt, en heb ondervonden, dat de REVALENTA de maag herstelt en voor ander voedsel geschikt maakt, en tevens den patient een aangenaam en goedkoop ontbijt verschaft.

In geval van eene gebrekkige spijsvertering en voornamelijk wanneer de lever aangedaan is, beschouw ik de REVALENTA als het beste van alle middelen, omdat zij gunstig op de gal werkt en dezelve verdunt.

Gaarne sta ik toe aan de regelen publiciteit te geven. Sydenstone Reciory bij Fakenkam, Norfolk, 5 December 1859.

JAMES T. CAMPBELL.

DU BARRY'S REVALENTA.

wint steeds meer vrienden, omdat zij zich overal gunstig doet kennen, vele ongelukkigen geneest, geluk en gezondheid om zich heen verspreidt.

INGEWORTELDE VERSTOPPINGEN en alle hare ernstige gevolgen als: congestien duizeligheid, stuipen, hersenontsteking, zenuwziekte hoofdpijn, hartkloppingen, aandoeningen van lever en nieren, maagkramp, spanning, misselijkheid hartwater, slijm, oprispingen, loomheid, hangerigheid, ontijdige vermoedheid, lusteloosheid, gal, spleen, en eene menigte ondere ziekten, die uit slechte sappen ontstaan worden spoedig door het gebruik van Du Barrys smakelijke meel genezen. De toebreiding is gemakkelijk, men zie daar over de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere Bus, los afgegeven wordt.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM en Co. Verkoophuis geteekend is.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen $87\frac{1}{2}$ cent, 1 pd. f 2.—. 2 pd. f 3–50. 5 pd. f 8.—. 12 pd. f 16—. Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN 30 Sept. — 6 Oct. Ondert.: Nikolaas Leijds en Gesina Regina Koster. — Gehuwd geene. — Bev.: Metje Smit geb. Schonewille van zoon; Hendrikje Veldman geb. Scholten van dochter; Annigje Kat geboren Kat van dochter; Hendrikje Germanus geb. Kleine van dochter; Aaltje Egging geb. Booij van zoon; Hendrikje Alberts geboren van 't Hul van zoon; Hendrikje Smeman geb. Hartsuiker van een zoon en eene dochter; Klasine Pol geboren Kraak van zoon; Zwaantje Stoter geboren Vos van zoon; Lammigje Zwiggelaar van dochter; Catharina Lunenborg van dochter; Jentjen Zwiers geb. ten Caat van dochter; Aaltje Koster geb. Lunenborg van zoon; Lammigje Bakker geboren Raak van zoon. — Overleden: Aaltien Stuifzand echtgenoot van B. Kikkert 44 jaar; een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Albert Alberts en Hendrikje van 't Hul; Jurjen Streutker 17 jaren; Magdalena Gort 23 maanden, overleden te Zwartsluis.

ZUIDWOLDE 1 — 30 Sept. Gehuwd. Willem Jonkman en Jentje Stegeman; Roelof Willems Boverhof en Johanna Boer; Roelof Hoorn en Jantje Boer Hendrik Lover en Geesje van 't Zand — Geb. Catharina dochter van W. C. Hazeveld en Jantje Goossen, Evert zoon van J. S. Nolde en A. Bolling; Harm zoon van J. P. Bruins en B. Veldman; Harm zoon van L. Tibben en J. Drogt; Margje dochter van H. Wassens en T. Bolling. Everdina dochter van J. Timmer en A. Korfer; Henderikus zoon van G. Hugen en G. van de Velde — Overl. Lena Smit wed van Koert Jans Salomons 60 jaren; Albertje Winters ongeh. 16 jaren.

ANLOO 1 — 30 Sept. Geb. Jan zoon van H. Seggers van Annerv. Kanaal; Willemtien dochter van J. Bruins en F. Daniels van Eext; Leendert zoon van J. Smith van Annerv. Kanaal; Jakobje dochter van H. Schuttrop en R. Popken van Gasteren. — Overl.: Samuel Cohen van Annen 3 jaren. Teunis Haddering van Schipborg 32 jaren, Willemtien Bruins van Eext ½ uur; Albert Pieters van Anloo 32 jaren, Hillechien Enting van Annen 68 jaren; Hendrik Hulsink Schukking van Annerv. Kanaal 27 jaren. — Geh. Hindrik Meijring van Eext en Hendrika Gesina Homan van Gieten; Harm Hiddingh van Annerveen en Rolina Prins van Gasselte.

MARKTBERIGTEN.

Groningen 9 Oct.

Tarwe	Oml.	72 ℔	f 12-75	Garst	N. Winter	54 ℔	f 5-35
»	Old.	72	-12-50	———	dito	56	- 5-90
———	Oml. 1860	70	- 9-60	———	Zomer	56	- 0 00
———	dito	68	- 9-10	———	Knobbe	56	- 5-45
———	Old.	66	- 8-30	Boekweit	Zand	62	- 6-50
———	dito	68	- 8-80	———	dito	64	7-00
				———	N. Zwarte	64	6-30
Rogge	N. Inland.	64	- 5-70	———	Oude	64	0 00
———	dito	66	- 6 10				
———	dito	68	- 0-00	Paardeboonen N.			f 4.00a6.25
	oude	70	- 7-10	Groene Erwten			8 0 a10.00
Haver	Dikke	40	- 3-75	Graauwe dito			7.00a10.00
— —	dito	42	- 3-95	Koolzaad 1859			8.50a12.00
———	Voer	36	- 3-00	Gort grove			9.00a10.00
———	dito	38	- 3-30	——— parel			12.50a14.00
———	Zwarte	36	- 2-90	Olie, raap p.v.			39.75a00.00
———	dito	38	- 3-30	Boter, 1e soort			42.50a00.00
				— — 2e »			36.00a37.00

Oude Tarwe bijna niet aan en ruim prijshoudend. Nieuwe meer aan en niet dan lager te plaatsen. — Rogge 10 cents hooger. — Boekweit mede 20 cent aangenamer. — Gerst weinig aan en in de beste soorten hooger verkocht. — Dikke en witte Voerhaver in een doen. Zwarte wel zoo aangenaam. Boonen als voren. — Koolzaad ruim prijshoudend. — Gort stil.

Amsterdam 8 Oct. Kamper-Eilands HOOI f $14\frac{1}{2}$ a f $17\frac{1}{2}$.

TARWE ruim prijshoudend, 130 132 ℔ bonte Poolsche f 430 f 448; 134 ℔ oude Rostocker f 440 bij partij; 134 ℔ dito f 446; 154/2 ℔ nieuwe Bovenlandsche f 395, 135 ℔ jarige Friesche f 420 aan de Zaan.

ROGGE. Ongedroogde iets hooger, gedroogde prijshoudend met goeden handel; 125 ℔ Pruissische f 240, 119 ℔ dito f 199. 120 121 127 ℔ Galatz f 206 f 209 f 235, 119 ℔ Odessa f 192; 118 119 ℔ nieuwe Petersburger f 193 f 195. Op levering per 2100 kilo: October f 181 f 185 Maart f 185 186; Mei f 185 f 186 187.

GARST onveranderd, 111 ℔ jarige Deensch f 210; 95 ℔ nieuwe Friesche Winter 168.

HAVER als voren, Zweedsche per 100 kilo f 10.

BOEKWEIT hooger verkocht, 138 140/2 ℔ Amersfoortsche en Gooische f 236 f 240, 1,7 ponds Amersfoortsche f 240.

KOOLZAAD op het Najaar £ 1 en op het Voorjaar £ ½ hooger, op 9 vaten Olie in October £ $7\frac{1}{2}$; April £ $74\frac{1}{2}$.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE dadelijk ruim prijshoudend, op levering merkelijk hooger. op 6 weken f $42\frac{3}{4}$, Vliegend f $41\frac{1}{2}$; 1o. November f $41\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$; December f $42\frac{1}{4}$ f 42; Mei f $42\frac{3}{4}$ f 43 f $42\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering iets aangenamer, op 6 weken f $31\frac{1}{2}$; Vliegend en 1o. November f $30\frac{1}{4}$ Dec. f $30\frac{1}{2}$, Voorjaar f $31\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE op zes weken f $39\frac{3}{4}$, Vliegend f $38\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 70 a f 76.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

Schiedam 8 Oct. MOUTWIJN f 14.50. — JENEVER f 20,00 Amst. proef f 21.25.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	8 Oct.	9 Oct.		pCt.	8 Oct.	9 Oct.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	63	63	*Polen*,			
—	3	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{2}$	Aand. fl 500	f	$162\frac{1}{2}$	$162\frac{1}{4}$
—	4	$98\frac{1}{8}$	98	Obl.	4		
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	92	92	*Spanje*, Obl.	$1\frac{3}{4}$	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{3}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	130	$129\frac{3}{4}$	Obligatien	3	48	$47\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	97		Binnenl.	3	$47\frac{3}{16}$	$47\frac{3}{16}$
Aand. H. Spw.				Amortisable		$23\frac{11}{16}$	$23\frac{11}{16}$
—— R.——	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.		6	$6\frac{1}{16}$
N. B.	3	$172\frac{1}{2}$		*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Gell	5		
Rusland,				—— ——	4		$43\frac{1}{2}$
Obl Hope	5	102	$102\frac{1}{8}$	—— Metal.	5	$44\frac{1}{8}$	$44\frac{3}{8}$
Cert. 1831/33	5	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{3}{8}$	— RenteA.	5	$68\frac{3}{8}$	$68\frac{1}{2}$
Dito 1840	4	77	$76\frac{7}{8}$	— Nation.	5	$52\frac{15}{16}$	$52\frac{3}{8}$
— Or. 2e3e4eL.	4	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{3}{4}$	—— ——	$2\frac{1}{2}$	$24\frac{11}{16}$	$24\frac{3}{8}$
—— 5e L.	4			*Belgie*, Cert.		$52\frac{1}{4}$	
—— 5e Serie	5	$87\frac{3}{4}$		Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
—— 1855 6eS.	5	$96\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{2}$	*Portug.*, Obl.	3	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{2}{16}$
—— van Ans.	6			Brazilien	5	96	96
				Weener aandeelen	4		

5 Oct.

Nationale fondsen waren heden iets vaster, van buitenlandsche waren Oostenrijksche iets flaauwer, de overigen nagenoeg onveranderd.

9 Oct.

Bij weinig handel waren Nationale fondsen bijna onveranderd, Oostenrijksche flaauwer; de prijzen der overigen varieerden weinig.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.